

Peygamberlerde namaz

Levent Bey: “Eski ümmetlerde namaz var mıydı? İbadet nasıldı? Yalnız inanç mı vardı?”

İbadetler emir oldukları şekil ve şartlarla, sırf emir olunduğu için yapılırlar.¹ İnsanın yaratılış gayesi Allah’a kulluktan başka bir şey değildir. Öncelikle Yaratıcısını tanımak ve iman etmekle mükellef olan insanoğlu, imandan sonra ikinci adım olarak ibadet yapmakla mükelleftir. İman ve ibadet mükellefiyeti, eski ümmetler döneminde de söz konusu olmuştur.

Cenâb-ı Hak her ümmete güç yetirebildiği şekilde emirler, yasaklar ve ibadetler teklif buyurmuştur. Bunu Kur’ân’dan öğreniyoruz. “Ey îmân edenler, sizden öncekilere farz kılındığı gibi, oruç size de farz kılındı.” 2 âyetiyle orucun bizden önceki ümmetlere de farz kılındığını bildiren Kur’ân, muhtelif âyetleriyle namazın da, zekâtın da bizden önceki ümmetlere farz kılınan ibadetler arasında yer aldığını bildirir.

Âyetlere kısaca göz atalım:

1- Hazret-i İbrahim’de (as) namaz:

“İbrahim dedi ki: ‘...Rabbimiz! Ben çocuklarımdan kimini, namaz kılabilmeleri için, senin mukaddes evinin yanında, namazlarını Beytinin huzurunda dosdoğru kılsınlar diye, ekinsiz bir vadide yerleştirdim. (...) Yâ Rabbi! Beni ve benim neslimden olanları namazda devamlı kıl. Ey Rabbimiz! Duâmı kabul buyur.” 3

2- Hazret-i İsmail’de (as) namaz ve zekât:

“Kitapta İsmail’i de an. Muhakkak ki o vaadinde sadıktı ve Allah tarafından gönderilmiş bir peygamberdi. Ailesine namazı ve zekâtı emrederdi. Ve Rabbi’nin katında rızaya erişmiş bir kul idi.” 4

3- Hazret-i İshak ve Hazret-i Yakup’ta (as) namaz ve zekât:

“Biz İbrahim’e İshak’ı verdik. Bir de torunu Yâkub’u ihsan ettik. Her birisini salihlerden kıldık. Onları, emrimizle doğru yolu gösteren rehberler yaptık. Ve onlara hayırlı işlerde bulunmayı, namazı dosdoğru kılmayı ve zekâtı vermeyi vahyettik. Onlar ancak bize ibâdet eden kullardı.” 5

4- Hazret-i Lokman’da (as) namaz:

“Hani Lokman oğluna öğüt verirken demişti ki: ‘Oğlum! Allah’a ortak koşma Muhakkak ki şirk pek büyük bir zulümdür. (...) Oğlum! Namazını dosdoğru kıl! İyiliği emret! Kötülükten sakındır! Başına gelene sabret! Şüphesiz ki bunlar, uğrunda azim

ve sebât edilmeye değer şeylerdir.” 6

5- Hazret-i Şuayb'ta (as) namaz:

* “Dediler ki: ‘Ey Şuayb! Babalarımızın taptığını bırakmamızı emreden veya mallarımızı istediğimiz gibi kullanmamızı yasaklayan senin namazın mıdır? Sen doğrusu aklı başında, yumuşak huylu birisin.” 7

6- Hazret-i Musa'da (as) namaz ve zekât:

* “Onun yanına geldiğinde kendisine, ‘Yâ Mûsâ!’ diye nida olundu. ‘Muhakkak ki Ben, senin Rabb’inim. Şimdi ayakkabılarını çıkar. Şüphesiz ki sen, mukaddes bir vadide, Tuvâ’dasın. Seni Ben peygamber seçtim. Şimdi vahyolunanı dinle. Muhakkak ki, Allah Ben’im. Benden başka ilâh yoktur. Bana kulluk et. Ve Beni anmak için namaz kıl. Kıyâmet mutlaka gelecektir. Onun vaktini gizliyorum ki, herkes neye çalışıyorsa onun karşılığını görsün.” 8

* “Musa ve kardeşine, ‘Mısır’da milletinize evler hazırlayın. Evlerinizi namazgâh edinin. Namaz kılın’ diye vahy ettik. ‘İnananlara müjdele.” 9

* “İsrailoğullarından, ‘Allah’tan başkasına kulluk etmeyin. Anne babaya, yakınlarla, yetimlere, düşkünlere iyilik edin. İnsanlarla güzel güzel konuşun. Namazı kılın. Zekâtı verin.’ diye söz almıştık. Sonra siz, pek azınız müstesnâ, döndünüz. Hâlâ da haktan yüz çevirmeye devam ediyorsunuz.” 10

7- Hazret-i Îsâ'da (as) namaz ve zekât:

* “Meryem çocuğa işaret etti. Dediler ki: ‘Beşikteki bir çocukla nasıl konuşalım?’ Çocuk dile geldi: ‘Ben Allah’ın kuluyum. O bana kitap verdi. Ve beni peygamber yaptı. Bulduğum her yerde beni mübarek kıldı. Yaşadığım müddetçe bana namaz ve zekâtı emretti. Ve beni anneme itaatkâr kıldı. Beni bedbaht bir zorba yapmadı. Doğduğum gün de, öldüğüm gün de, hayat verilerek diriltileceğim gün de selâmet üzerimedir.’ İşte Meryem oğlu Îsâ budur.” 11

Dipnotlar:

1- Bediüzzaman, Mektubat, s. 385.

2- Bakara Sûresi, 2/183.

3- İbrâhîm Sûresi, 14/37-40.

4- Meryem Sûresi, 19/54, 55.

5- Enbiyâ Sûresi, 21/72, 73.

6- Lokman Sûresi, 31/13-17.

7- Hûd Sûresi, 11/87.

8- Tâhâ Sûresi, 20/11-15.

9- Yûnus Sûresi, 10/87.

10- Bakara Sûresi, 2/83.

11- Meryem Sûresi, 19/29-34.